

شرکت‌های اصلی تولیدکننده تراشه‌های هوش مصنوعی و GPU

هایده بهگام

این مقاله به کمک هوش مصنوعی نگارش شده است.

۵ مرداد ۱۴۰۴

هوش مصنوعی تحولی اساسی در زندگی انسانها ایجاد کرده و توجه بسیاری از مردم جهان را به خود جلب است. این فن آوری که ازدو بخش سخت افزار و نرم افزار تشکیل شده ، باعث تحولات اساسی در اقتصاد، سیاست ، آموزش ، امور نظامی و حتی ارزشهای انسانی شده و می شود. با توجه به سوالات بسیاری که در ارتباط با آن مطرح است و ترس ها و امیدهایی که ایجاد کرده، بر آن شدم در این مقاله به معرفی اجمالی شرکت‌هایی بپردازم که در ایجاد و تولید سخت افزارهای هوش مصنوعی پیش‌تازند و بنابراین سکان هدایت این فن آوری فعال در دست آنهاست.

شرکت‌های اصلی تولیدکننده تراشه‌های هوش مصنوعی و GPU شامل موارد زیر هستند:

۱. NVIDIA

- رهبر بازار در تولید GPU های مخصوص هوش مصنوعی و یادگیری عمیق.

- محصولات کلیدی:

- H100, A100 برای دیتاسنترها و مدل‌های بزرگ مانند (ChatGPT)

این تراشه‌های انویدیا به‌طور اختصاصی برای کاربردهای هوش مصنوعی، یادگیری عمیق

(Deep Learning) و محاسبات در مراکز داده طراحی شده‌اند. آنها پایه‌گذار مدل‌های بزرگ زبانی

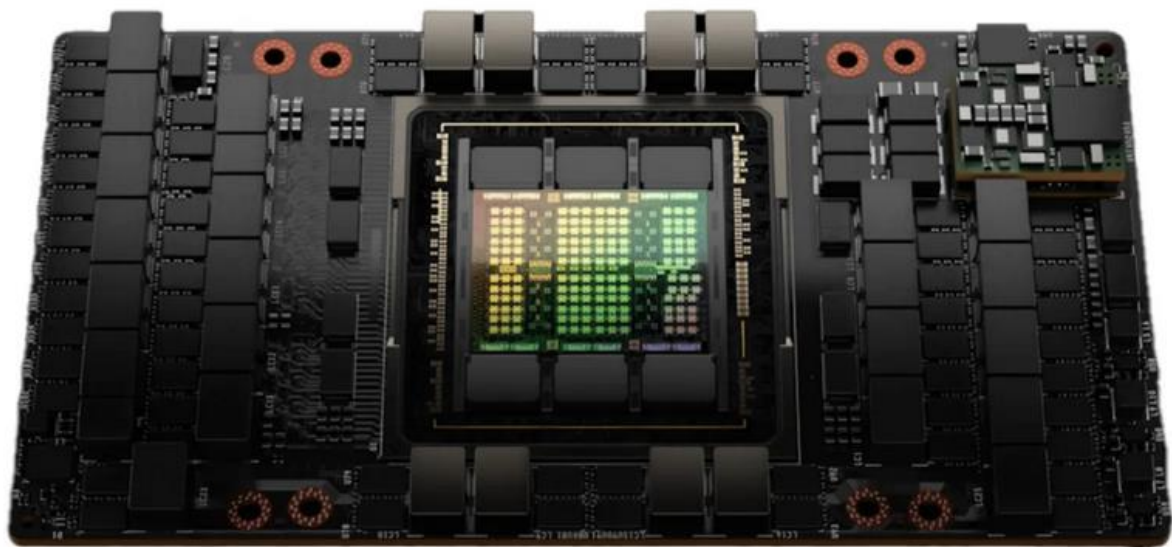
(LLM) مانند ChatGPT ، Gemini و LLaMA هستند.

در جدول زیر قابلیت های این تراشه ها باهم مقایسه شده است:

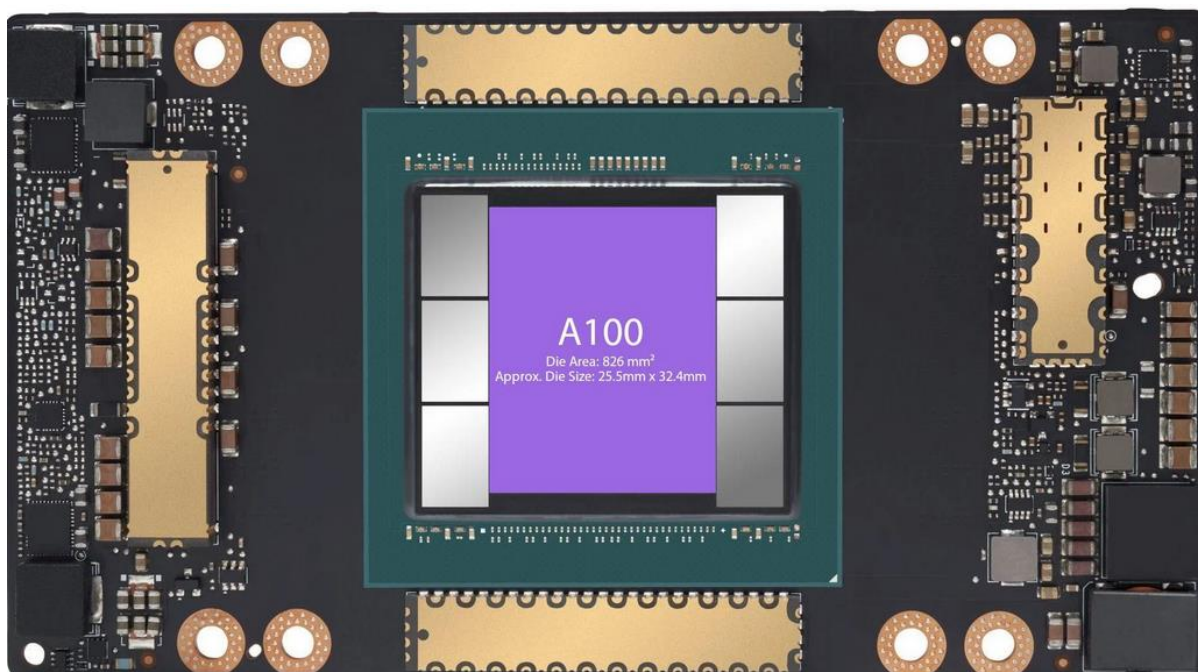
A100 و H100 مقایسه کلیدی

ویژگی	NVIDIA H100 (Hopper)	NVIDIA A100 (Ampere)
معماری	Hopper (جدیدتر)	Ampere
ساخت تراشه	4nm (TSMC)	7nm (TSMC)
حافظه (VRAM)	80GB HBM3	40GB/80GB HBM2e

ویژگی	NVIDIA H100 (Hopper)	NVIDIA A100 (Ampere)
پهنای باند حافظه	3TB/s	2TB/s
محاسبات FP64 (HPC)	60 TFLOPS	19.5 TFLOPS
محاسبات FP16 (AI)	2000 TFLOPS	624 TFLOPS
تانسور کور (Tensor Core)	۴ نسل (FP8 پشتیبانی از)	۳ نسل (FP16, TF32)
سرعت NVLink	900GB/s	600GB/s
نسخه PCIe	PCIe 5.0	PCIe 4.0
توان مصرفی (TDP)	700W	400W
کاربرد اصلی	مدل‌های فوق‌پیشرفته (GPT-4, Gemini)	هوش مصنوعی عمومی و HPC

NVIDIA H100

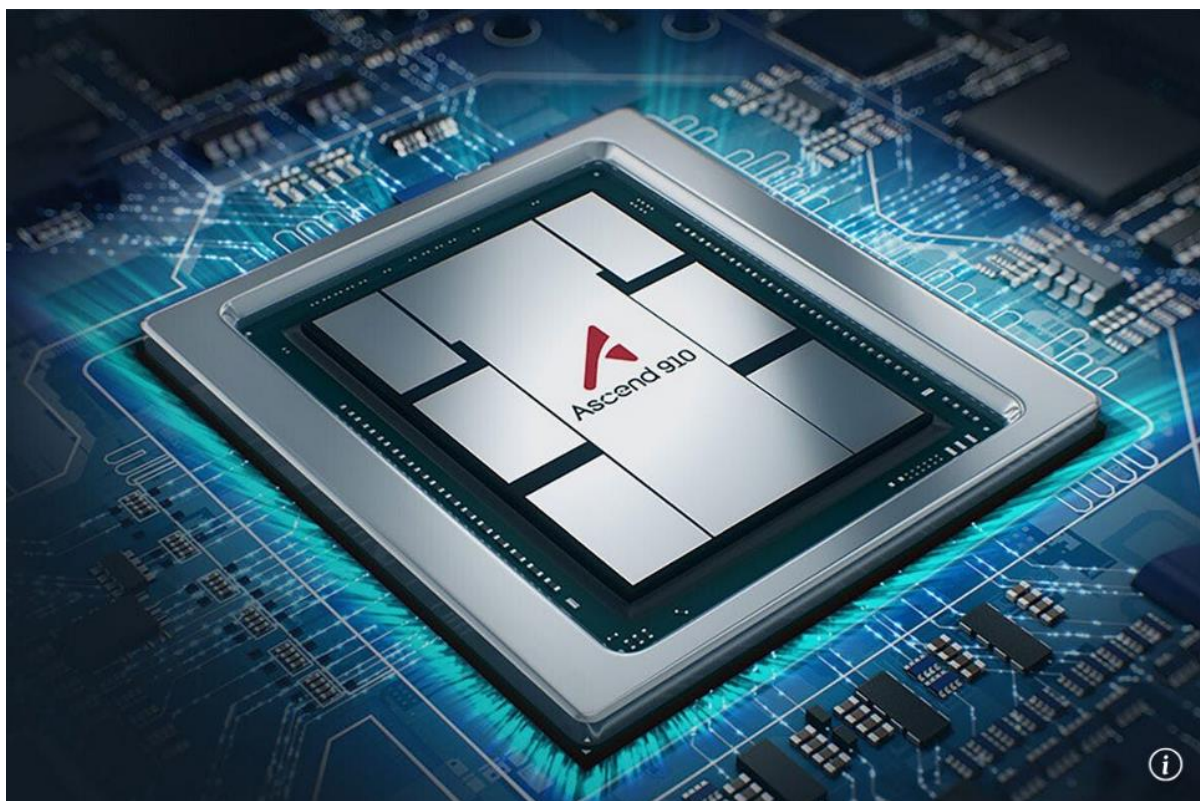
NVIDIA A100

A100 از H100 قدرتمندتر است. زیرا معماری آن بهتراست. حافظه آن بیشتر است. مصرف انرژی آن کمتر است. سرعت NVLink آن بیشتر است (اتصال چندین GPU با سرعت بالاتر)

NVIDIA H20: تراشه جدید هوش مصنوعی برای بازار چین (با محدودیت‌های صادراتی آمریکا) است.

انویدا ، H20 را به عنوان یک تراشه کاهش یافته (Downgraded) برای رفع محدودیت‌های صادراتی آمریکا به چین طراحی کرده است. این کارت ، جایگزین H100 و A800 در بازار چین شده و برای حفظ حضور انویدا در این بازار بزرگ، با رقبای چینی مانند Ascend 910B هواوی رقابت می کند.

H20 مشخصات فنی کلیدی

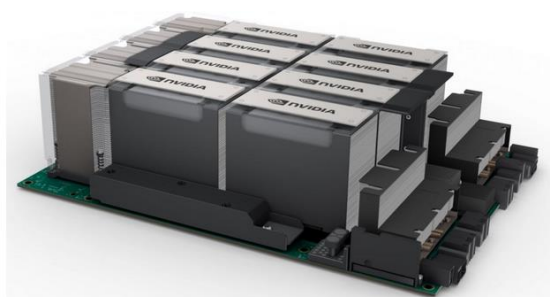
ویژگی	NVIDIA H20	NVIDIA H100 (مقایسه)
معماری	Hopper (کاهش یافته)	Hopper (کامل)
محاسبات FP16 (AI)	~148 TFLOPS	2000 TFLOPS
حافظه (VRAM)	96GB HBM3	80GB HBM3
پهنای باند حافظه	~4TB/s	3TB/s
سرعت NVLink	900GB/s	900GB/s
توان مصرفی (TDP)	400W	700W
قیمت (تقریبی)	دولار ~20,000	دولار ~30,000-40,000
محدودیت صادراتی	تایید شده برای چین	ممنوع برای چین

یکی از علت های ساخت H20 تحریم های دولت آمریکا برای فروش تراشه های پیشرفته مانند H100 و A100 به چین است (مقاله مرداد ۱۴۰۴ نگارش شده است). چین به دنبال جایگزینی مانند Ascend 910B است و انویدیا می خواهد سهم بازار خود را در چین حفظ کند.

H20 عملکردی پایین‌تر از H100 دارد تا از محدودیت‌های محاسباتی آمریکا عبور کند.

لازم به ذکر است که انویدیا از نامگذاری H بعلاوه عدد برای تراشه‌های هوپر استفاده می‌کند. مانند H100 یا H20 یا H200.

H200 جدیدترین عضو خانواده معماری هوپر (Hopper) انویدیا است که به‌طور اختصاصی برای مدل‌های عظیم هوش مصنوعی (LLM) و ابرمحاسبات (HPC) طراحی شده است. این تراشه جانشین H100 محسوب می‌شود و با حافظه‌ی HBM3e و ظرفیت بالاتر، تحولی در پردازش داده‌های حجیم ایجاد کرده است. فعلاً یک تراشه انحصاری برای سازمان‌های بزرگ است و قیمت آن برای اکثر شرکت‌ها بسیار بالا است. چین، روسیه و ایران به‌طور رسمی نمی‌توانند H200 را خریداری کنند. هند، نیاز به مجوزهای خاص برای خرید باحجم بالا دارد.

H200

کشورهای اصلی تحویل گیرنده آمریکا، کانادا، آلمان، فرانسه، بریتانیا، سوئد، ژاپن، کره جنوبی، سنگاپور، استرالیا، نیوزیلند و برخی کشورهای خلیج فارس مانند امارات و عربستان برای پروژه‌های خاص هستند.

◆ مقایسه‌ی H200 با H100

ویژگی	H200	H100
معماری	Hopper (نسخه ارتقا یافته)	Hopper
حافظه (VRAM)	141GB HBM3e	80GB HBM3
پهنای باند حافظه	4.8TB/s	3TB/s
محاسبات FP16 (AI)	~2000 TFLOPS	~2000 TFLOPS
محاسبات FP64 (HPC)	~60 TFLOPS	~60 TFLOPS

ویژگی	H200	H100
(TDP) توان مصرفی	700W	700W
(Tensor Core) تانسور کور	۴ (FP8 پشتیبانی از) نسل	۴ نسل
LLM کارایی در مدل‌های	تا ۲ برابر سریع‌تر	پایه‌ی عملکرد

قیمت هر کارت آن بین ۳۵۰۰۰ تا ۴۰۰۰۰ دلار است که در چین با محدودیت صادرات ۵۰ درصد گرانتر است. (مقاله ، مرداد ۱۴۰۴ نگارش شده است)

- RTX 4090, RTX 6000 Ada برای کاربردهای ایستگاه‌های کاری و هوش مصنوعی

برای ایستگاه‌های کاری و هوش مصنوعی RTX 6000 Ada و RTX 4090 مقایسه

● معرفی کلی

ویژگی	RTX 4090 (مصرف کننده)	RTX 6000 Ada (حرفه‌ای)
معماری	Ada Lovelace	Ada Lovelace
(VRAM) حافظه	24GB GDDR6X	48GB GDDR6 ECC
پهنای باند حافظه	1 TB/s	960 GB/s
CUDA Cores	16,384	18,176
(FP32) توان محاسباتی	82.6 TFLOPS	91.1 TFLOPS

ویژگی	RTX 4090 (مصرف کننده)	RTX 6000 Ada (حرفه‌ای)
(TDP) توان مصرفی	450W	300W
قیمت (تقریبی)	دلار ~1,600	دلار ~6,800
هدف بازار	گیمینگ/هوش مصنوعی سبک	ایستگاه‌های کاری حرفه‌ای

کاربردهای کلیدی:

RTX 4090 (هوش مصنوعی سبک تر و گیمینگ)

- مدل‌های زبانی کوچک (7B-13B پارامتر): اجرای محلی LLaMA 2 ، Mistral .
- D رندرینگ و طراحی ۳: Unreal Engine ، Maya ، Blender .
- یادگیری عمیق مبتدی :آموزش مدل‌های کامپیوتر ویژن با PyTorch/TensorFlow
- محدودیت :حجم کم حافظه (24GB) برای مدل‌های بزرگ.

RTX 6000 Ada (هوش مصنوعی حرفه‌ای و رندرینگ صنعتی)

- مدل‌های بزرگ (70B+ پارامتر): اجرای GPT-3.5 ، Stable Diffusion XL
- شبیه‌سازی‌های مهندسی ANSYS ، SOLIDWORKS .
- پردازش تصویر پزشکی MRI/CT :با نرم‌افزارهای مانند Horos
- مزیت ECC Memory :برای محاسبات بدون خطا به‌علاوه NVLink برای اتصال چند GPU .

محدودیت‌های صادراتی کارت‌های گرافیک NVIDIA RTX 4090 و RTX 6000 Ada بر اساس تحریم‌های ایالات متحده علیه چین (شامل چین، هنگ کنگ و ماکائو) و روسیه اعمال شده‌اند. این محدودیت‌ها به دلیل نگرانی‌های امنیتی و جلوگیری از استفاده نظامی یا هوش مصنوعی پیشرفته توسط این کشورها وضع شده‌اند.

این کارت‌های گرافیک به دلیل قدرت پردازشی بالا در هوش مصنوعی و محاسبات پیشرفته، مشمول قوانین کنترل صادرات BIS (اداره صنعت و امنیت ایالات متحده) شده‌اند. هدف اصلی این تحریم‌ها، جلوگیری از تقویت توان محاسباتی چین و روسیه در زمینه‌های نظامی و هوش مصنوعی است.

- فروش مستقیم این کارت‌ها به چین و روسیه ممنوع است.

- برخی شرکت‌ها نسخه‌های ضعیف‌تر (مانند RTX 4090D برای چین) را عرضه کرده‌اند که محدودیت‌های پردازشی دارند.

- قاچاق این کارت‌ها به کشورهای تحریم‌شده ممکن است منجر به جریمه برای شرکت‌های فروشنده شود.

- **Jetson برای هوش مصنوعی** در دستگاه‌های لبه . Edge AI یا **هوش مصنوعی لبه** به معنای اجرای مدل‌های هوش مصنوعی در دستگاه‌های محلی مانند موبایل است و بدون اتصال به اینترنت نیز کار می‌کند. هوش مصنوعی لبه با سرعت بیشتری داده‌ها را پردازش می‌کند زیرا نیازی به ارسال داده‌ها به فضای ابری نیست و علاوه بر همین دلیل در محیط‌های دورافتاده یا محیط‌های امنیتی مفیدتر است هزینه پهنای باند ندارد. داده‌ها از دستگاه خارج نمی‌شوند و حفظ حریم خصوصی داریم.

از کاربردهای هوش مصنوعی لبه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

✂ (الف) رباتیک:

- کنترل ربات‌های صنعتی، پهپادها و سیستم‌های تحویل خودکار.
- پردازش تصویر برای هدایت ربات‌ها در محیط‌های دینامیک.

🚗 (ب) خودروهای خودران:

- پردازش داده‌های سنسورهای لیدار، رادار و دوربین در خودروهای بدون راننده.
- اجرای مدل‌های تشخیص اشیاء، مسیریابی و جلوگیری از تصادف.

🏥 (پ) پزشکی و تشخیص تصویر:

- پردازش تصاویر MRI و اشعه X در دستگاه‌های پزشکی.

- تشخیص بیماری‌ها با کمک هوش مصنوعی روی دستگاه‌های قابل حمل.

📺 (ت) نظارت هوشمند:

- تشخیص چهره، پلاک خودرو و رفتارهای مشکوک در دوربین‌های امنیتی.
- پردازش ویدئو بدون نیاز به ارسال داده به ابر.

🌐 (ث) اینترنت اشیا: (IoT)

- اجرای مدل‌های هوش مصنوعی روی دستگاه‌های لبه (Edge Devices) مانند سنسورهای هوشمند.

۲. AMD (Advanced Micro Devices)

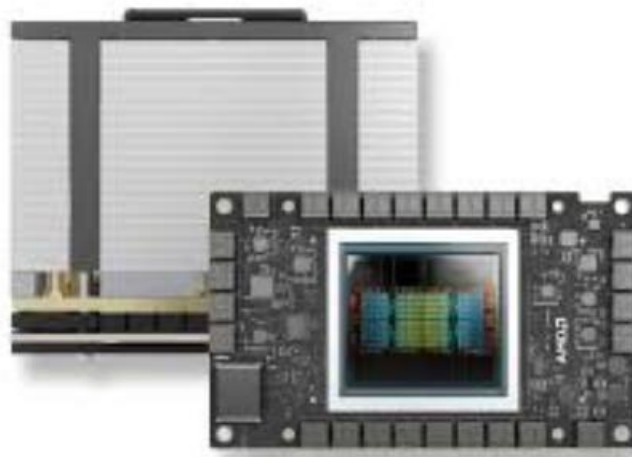
AMD رقیب اصلی NVIDIA در بازار GPU و پردازنده‌های هوش مصنوعی است.

- محصولات کلیدی:

- Instinct MI300X (برای هوش مصنوعی و محاسبات سطح بالا)

- Radeon RX 7900 XTX (برای گیمینگ و پردازش موازی)

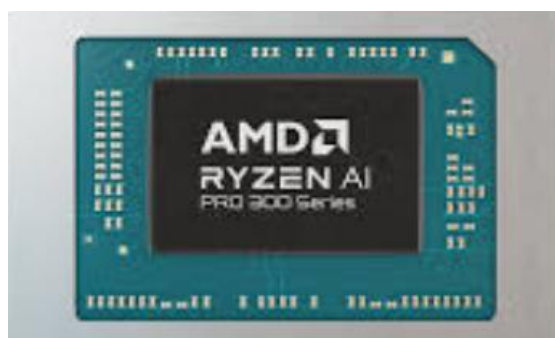
- Ryzen AI (پردازنده‌های دارای واحد NPU برای هوش مصنوعی محلی)

Instinct MI300X

Radeon RX 7900 XTX

Ryzen AI

وضعیت محدودیت صادرات محصولات AMD در سال ۲۰۲۴ بصورت زیر است:

برخی از تراشه‌های پیشرفته AMD مخصوصاً مدل‌های مخصوص هوش مصنوعی و ابرمحاسبات تحت محدودیت‌های صادراتی آمریکا قرار دارند، اما محدودیت‌ها نسبت به NVIDIA کمتر است.

● تراشه‌های AMD با محدودیت صادراتی

تراشه	محدودیت صادرات به چین/روس/ایران	دلیل محدودیت
Instinct MI300X	بله ✓ (ممنوع بدون مجوز)	قدرت محاسباتی بالا 192GB HBM3، 3,3 TB/s
Instinct MI250X	بله ✓	رقیب مستقیم A100/H100

تراشه	محدودیت صادرات به چین/روس/ایران	دلیل محدودیت
EPYC 9xx4 (Zen 4)	✓بله (مدل های پیشرفته)	استفاده در ابررایانه ها
Ryzen 7045HX لپتاپ های نظامی	✓بله	نگرانی امنیتی

◆مقایسه با محدودیت های انویدیا

شرکت	محدودیت ها	نمونه تراشه های ممنوعه
NVIDIA	بسیار سخت گیرانه (H100, A100, H200)	حتی نسخه های ضعیف شده (H20, A800) نیاز به مجوز دارند
AMD	متوسط (تمرکز بر مدل های نظامی/ابررایانه ها)	MI300X, MI250X, EPYC پیشرفته

AMD هم مانند انویدیا، تراشه های خاصی برای بازار چین عرضه کرده است، مانند:

Instinct MI309 (نسخه ضعیف شده MI300X).

"China Special Edition" (EPYC) با کاهش فرکانس و حافظه

تحریم ها باعث شده که چین به سمت هواوی و تراشه های داخلی مانند Ascend 910B برود.

AMD همچنان می تواند تراشه های مصرفی (Ryzen, Radeon) را به چین بفروشد.

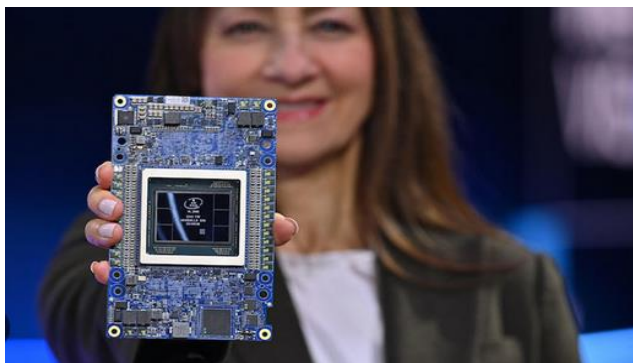
ایران و روسیه دسترسی بسیار محدودی به محصولات جدید AMD دارند.

۳. Intel

Intel در حال سرمایه گذاری گسترده در حوزه هوش مصنوعی و GPU های مخصوص آن است.

- محصولات کلیدی:

- Habana Gaudi 2 (برای آموزش مدل‌های هوش مصنوعی)

- Intel Arc GPU (برای پردازش گرافیکی و هوش مصنوعی)

- Xeon Sapphire Rapids (با قابلیت‌های شتاب دهنده هوش مصنوعی)

برخی از تراشه‌های هوش مصنوعی و پردازنده‌های پیشرفته اینتل نیز تحت محدودیت‌های صادراتی آمریکا قرار دارند. Habana Gaudi 2 برای صادرات به چین، روسیه و ایران نیاز به مجوز دارد زیرا تقریباً رقیب H100/A100 است. Ponte Vecchio (Max Series GPU) برای چین محدودیت صادراتی دارد زیرا در برابر آن‌ها و HPC مورد استفاده قرار می‌گیرد. مدل‌های خاص Xeon Phi بخاطر کاربردهای آن در امور نظامی و تحقیقاتی برای هر سه کشور ایران، روسیه و چین ممنوعیت صادراتی دارد. Core Ultra (AI NPU) بدون محدودیت صادراتی است.

۴. Google با تراشه‌های TPU

TPU یک شتاب‌دهنده ویژه هوش مصنوعی طراحی شده توسط گوگل است که به‌طور اختصاصی برای اجرای مدل‌های مبتنی بر TensorFlow بهینه شده است. این تراشه‌ها در مراکز داده ابری گوگل (Google Cloud) استفاده می‌شوند و برای آموزش و استنتاج مدل‌های بزرگ طراحی شده‌اند.

جدول نسل‌های مختلف TPU :

کاربرد اصلی	کارایی کلیدی	معماری	سال عرضه	نسل
AlphaGo	92 TFLOPS (FP16)	اختصاصی	2016	TPU v1
مدل‌های ترنسفورمر اولیه	180 TFLOPS	اختصاصی	2017	TPU v2
GPT-2، BERT	420 TFLOPS + خنک‌کننده مایع	اختصاصی	2018	TPU v3
GPT-3، مدل‌های چندوجهی	275 TFLOPS (بهینه‌شده برای NLP)	اختصاصی	2021	TPU v4
دستگاه‌های لبه (IoT)	4 TOPS (INT8)	کم‌مصرف	2018	Edge TPU

جدول مقایسه معماری TPU با GPU :

ویژگی	TPU	GPU مثلاً (NVIDIA A100)
هدف طراحی	بهینه برای TensorFlow	عمومی‌تر (CUDA)، PyTorch
دقت محاسباتی	عمدتاً INT8/FP16	FP16/FP32/FP64
انعطاف‌پذیری	محدود (فقط TensorFlow)	بالا (چندفریمورک)
مصرف انرژی	بهینه‌تر برای بارهای خاص	مصرف بالاتر در مدل‌های مشابه
قیمت	ارزان‌تر در محاسبه/تسک	گران‌تر

TPU

کاربردهای کلیدی TPU عبارتند از:

۱. آموزش مدل‌های بزرگ زبانی (LLM)

گوگل از TPUv4 برای آموزش **Gemini** و **BERT** استفاده کرده است.

TPU^{v4}

بزرگ است، اما انعطاف‌پذیری کمتری نسبت به GPU دارد. اگر از TensorFlow/JAX استفاده می‌کنید، TPU می‌تواند انتخاب ایده‌آلی باشد!

آیا می‌خواهید بدانید چگونه از TPU در Google Cloud استفاده کنید؟

راهنمای گام‌به‌گام استفاده از TPU در Google Cloud

پیش‌نیازها

۱. حساب Google Cloud (GCP)

- اگر ندارید، از [صفحه ثبت‌نام](https://cloud.google.com/) GCP یک حساب ایجاد کنید (اعتبار رایگان ۳۰۰ دلاری برای کاربران جدید).

۲. پروژه GCP

- در کنسول GCP، یک پروژه جدید بسازید.

۳. فعال‌سازی سرویس‌های موردنیاز

- Compute Engine API و Cloud TPU API را از بخش API & Services فعال کنید.

روش‌های استفاده از TPU

۱. استفاده از سرویس‌های مدیریت‌شده (راحت‌تر است).

- Google Colab رایگان برای TPU v2/v3

- به colab.research.google.com

بروید.

- محیط جدید بسازید و از کد زیر استفاده کنید:

python

Copy Download

```
import tensorflow as tf
resolver = tf.distribute.cluster_resolver.TPUClusterResolver(tpu='')
tf.config.experimental_connect_to_cluster(resolver)
tf.tpu.experimental.initialize_tpu_system(resolver)
print("All devices: ", tf.config.list_logical_devices('TPU'))
```

توجه کنید که TPU فقط در مناطق خاصی مانند "us-central1" یا "eu-west4" در دسترس است.

۵. Amazon با تراشه‌های AWS Trainium & Inferentia

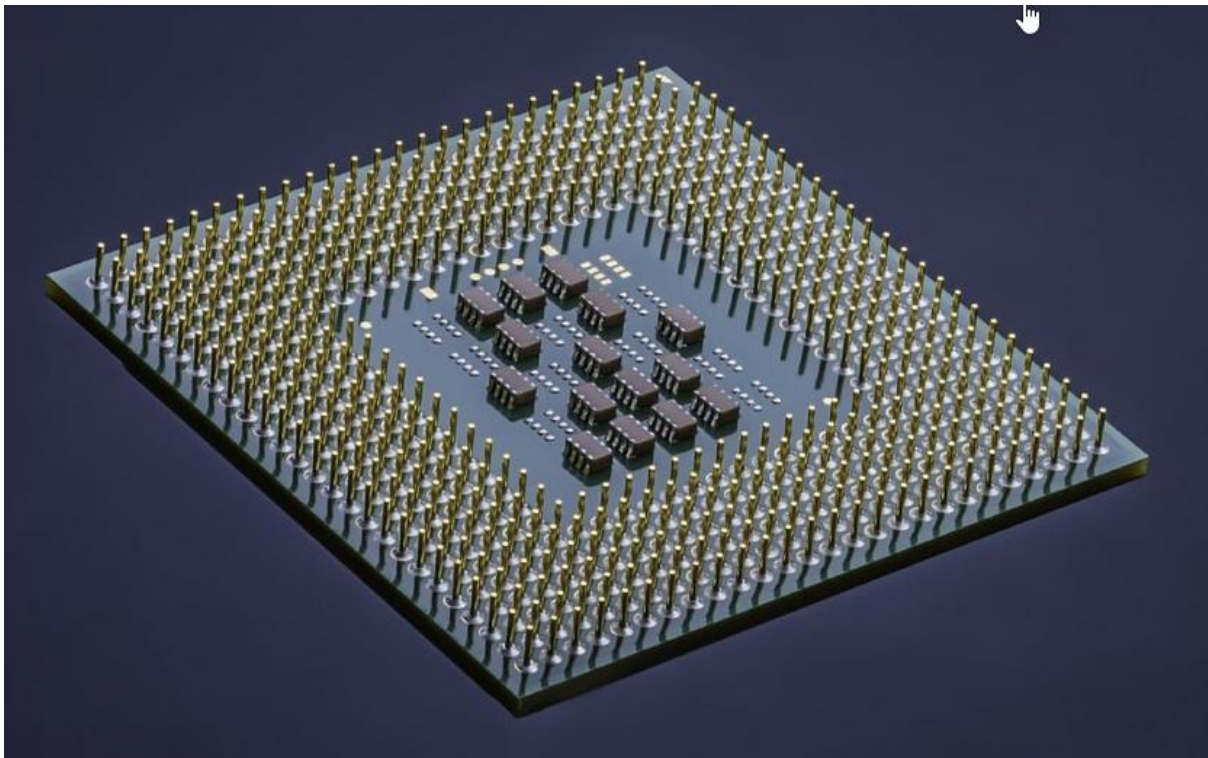
شرکت آمازون (Amazon) نیز با عرضه تراشه‌های اختصاصی خود برای هوش مصنوعی و یادگیری ماشین، به رقابت با شرکت‌هایی مانند NVIDIA، Google و Huawei پرداخته است. دو تراشه اصلی AWS در این زمینه عبارتند از:

۱. AWS Trainium

- هدف: آموزش (Training) مدل‌های بزرگ هوش مصنوعی با کارایی بالا و هزینه کمتر است.
- ویژگی‌های کلیدی:
- بهینه‌شده برای مدل‌های عظیم (مانند مدل‌های زبانی مانند GPT-3 و مدل‌های توصیه‌گر).
- پشتیبانی از دقت ترکیبی (Mixed Precision – FP16, BF16, INT8) برای افزایش سرعت.
- یکپارچه با Amazon SageMaker و EC2 (مثلاً نمونه‌های Trn1)
- مقیاس‌پذیری بالا با قابلیت اتصال چندین تراشه برای آموزش مدل‌های بسیار بزرگ.
- مقایسه با رقبا:
- رقیب مستقیم NVIDIA A100/H100 و Google TPU v4 در بخش آموزش مدل‌ها.
- ادعای ۴۰٪ صرفه‌جویی در هزینه نسبت به GPU‌های مشابه.

۲. AWS Inferentia (و Inferentia2)

- هدف: استنتاج (Inference) سریع و مقرون به صرفه مدل های هوش مصنوعی.
- ویژگی های کلیدی:
 - طراحی شده برای کاهش تأخیر (Latency) و افزایش توان عملیاتی (Throughput).
 - پشتیبانی از مدل های پیچیده مانند تبدیل گر ها (Transformers) و تشخیص تصویر.
 - Inferentia2 (نسخه جدیدتر) بهبود های چشمگیری در کارایی و مصرف انرژی دارد.
 - یکپارچه با AWS SageMaker, EC2 Inf1/Inf2 instances و Lambda .
- مقایسه با رقبا:
 - رقیب NVIDIA T4, A10G و Google TPU برای استنتاج .
 - ادعای کاهش ۷۰٪ هزینه استنتاج در مقایسه با GPU ها.
- مزایای کلیدی AWS Trainium & Inferentia :
 - بهینه شده برای AWS: یکپارچه با خدمات ابری Amazon (مانند SageMaker, EC2)
 - مقرون به صرفه: کاهش هزینه های عملیاتی نسبت به GPU های سنتی.

مقیاس‌پذیری: امکان آموزش و استنتاج مدل‌های بسیار بزرگ.

پشتیبانی از چارچوب‌های رایج: مانند TensorFlow, PyTorch, MXNet .

رقابت با Huawei Ascend 910B و دیگر تراشه‌ها

- در بخش آموزش:

Trainium با Huawei Ascend 910B و NVIDIA H100 رقابت می‌کند. تمرکز Trainium بر کاهش هزینه‌های AWS برای مشتریان است.

- در بخش استنتاج:

Inferentia2 با Google TPU v4 و NVIDIA L4/T4 رقابت می‌کند.

Inferentia برای استنتاج مدل‌های بزرگ (مانند ChatGPT-like models) بسیار کارآمد است.

آمازون با Trainium و Inferentia به دنبال کاهش وابستگی به سخت‌افزارهای خارجی

(مثل NVIDIA) و ارائه راه‌حل‌های مقرون‌به‌صرفه برای هوش مصنوعی در اکوسیستم AWS است. این تراشه‌ها برای شرکت‌هایی که از ابر AWS استفاده می‌کنند، گزینه‌های جذابی هستند.

دسترسی به سرویس‌های هوش مصنوعی آمازون (AWS AI/ML) ممکن است محدودیت‌هایی داشته باشد که بستگی به عوامل مختلفی دارد، از جمله محدودیت‌های جغرافیایی و تحریم‌ها، محدودیت‌های حساب کاربری AWS. بعلاوه برای دسترسی به برخی قابلیت‌ها (مثل تراشه‌های اختصاصی Trainium/Inferentia)، AWS ممکن است تأیید هویت سخت‌گیرانه‌تری اعمال کند.

اگر هزینه مصرفی از حد معینی عبور کند، AWS ممکن است دسترسی را موقتاً محدود کند.

استفاده از هوش مصنوعی آمازون ممکن است با محدودیت‌های فنی همراه باشد. بعلاوه برخی از محدودیت‌های قانونی و امنیتی به دلیل مسائل حریم خصوصی نیز وجود دارد.

راه‌حل‌های احتمالی برای دور زدن محدودیت‌ها (با ریسک)

- استفاده از حساب AWS در مناطق غیرتحریمی (با پرداخت ارزی و تأیید هویت).

- استفاده از سرورهای واسطه (Proxy/VPN) اما AWS ممکن است حساب را مسدود کند.

- مهاجرت به سرویس‌های جایگزین مثل Google Cloud TPU یا Microsoft Azure AI (اگر در دسترس باشند).

دسترسی به هوش مصنوعی AWS برای همه کاربران یکسان نیست و بستگی به موقعیت جغرافیایی، نوع حساب AWS و قوانین محلی دارد. اگر در کشوری تحت تحریم هستید، احتمالاً دسترسی مستقیم به تراشه‌هایی مثل Trainium/Inferentia یا سرویس‌هایی مثل Bedrock را نخواهید داشت.

۶. Microsoft همکاری با AMD و طراحی تراشه‌های اختصاصی

مایکروسافت نیز مانند سایر غول‌های فناوری، سرمایه‌گذاری قابل توجهی در توسعه تراشه‌های اختصاصی هوش مصنوعی انجام داده است. اگرچه مایکروسافت به اندازه شرکت‌هایی مانند NVIDIA، گوگل (TPU) یا آمازون (Trainium/Inferentia) در طراحی تراشه‌های سفارشی پیشرو نیست، اما همکاری‌های استراتژیک و پروژه‌های داخلی مهمی دارد. در اینجا مهم‌ترین اقدامات مایکروسافت در زمینه سخت‌افزار هوش مصنوعی را بررسی می‌کنیم:

۱. همکاری با NVIDIA و استفاده از تراشه‌های H100/A100

مایکروسافت عمدتاً برای زیرساخت ابر Azure خود از تراشه‌های NVIDIA مانند H100، A100 و L40S استفاده می‌کند. همچنین، در پروژه‌هایی مانند Microsoft Copilot و Azure OpenAI Service این تراشه‌ها نقش کلیدی دارند.

۲. تراشه‌های اختصاصی مایکروسافت (Microsoft Maia & Cobalt)

در نوامبر ۲۰۲۳، مایکروسافت از دو تراشه جدید رونمایی کرد که نشان‌دهنده حرکت به سمت طراحی سخت‌افزارهای اختصاصی هوش مصنوعی است:

Microsoft Maia 100

– هدف: بهینه‌شده برای اجرای مدل‌های بزرگ هوش مصنوعی LLM (مانند ChatGPT و Microsoft Copilot).

Microsoft Cobalt 100

- هدف: یک پردازنده سرور (CPU) بهینه‌شده برای بارهای کاری ابری و هوش مصنوعی.

۳. همکاری با AMD و Intel

- مایکروسافت با AMD روی تراشه‌های Instinct MI300X همکاری دارد که برای هوش مصنوعی طراحی شده‌اند.

- Intel از تراشه‌های Habana Gaudi (برای آموزش مدل‌ها) در Azure استفاده می‌کند.

۴. پروژه‌های تحقیقاتی (مثل Project Olympus)

مایکروسافت در حال تحقیق روی "سخت‌افزارهای ماژولار" برای دیتاسنترهاست تا انعطاف‌پذیری بیشتری در اجرای مدل‌های هوش مصنوعی داشته باشد.

۵. Azure Boost (بهینه‌سازی شبکه و ذخیره‌سازی برای هوش مصنوعی)

این فناوری مستقیماً یک تراشه نیست، اما با افزایش کارایی I/O در سرورهای Azure، پردازش مدل‌های هوش مصنوعی را سریع‌تر می‌کند.

اگر به دنبال استفاده از سخت‌افزارهای مایکروسافت برای هوش مصنوعی هستید، Azure بهترین گزینه است، چون به‌روزترین تراشه‌ها (حتی Maia و Cobalt) ابتدا در آن راه‌اندازی می‌شوند.

۷. Qualcomm

Snapdragon 8 Gen 3 و Snapdragon X Elite تراشه‌های هوش مصنوعی کوالکام برای عصر جدید

محاسبات AI

شرکت کوالکام (Qualcomm) با سری تراشه‌های Snapdragon خود، به‌ویژه در نسل‌های اخیر، تحولی در پردازش هوش مصنوعی در دستگاه‌های همراه، لپ‌تاپ‌ها، اینترنت اشیا و سایر گجت‌های هوشمند ایجاد کرده است. در اینجا به بررسی مهم‌ترین تراشه‌های هوش مصنوعی کوالکام می‌پردازیم:

AI برای لپ‌تاپ‌های Snapdragon X Elite

- پردازنده ۱۲ هسته‌ای: معماری Oryon (بر پایه ARM) با فرآیند ۴ نانومتری
- موتور AI: Hexagon NPU با قدرت پردازش ۴۵ TOPS (تریلیون عملیات در ثانیه)
- کاربردها:
- اجرای مدل‌های LLM (مانند ChatGPT محلی)
- پردازش تصویر و ویدئوی هوشمند (مثل حذف نویز و بهبود کیفیت)
- بهینه‌سازی باتری با هوش مصنوعی
- Snapdragon 8 Gen 3 (برای گوشی‌های هوشمند)

- موتور AI : Hexagon NPU با ۶۰٪ بهبود عملکرد نسبت به نسل قبل

- قابلیت‌های کلیدی:

- اجرای مدل‌های تولید محتوا (مثل Stable Diffusion) مستقیماً روی گوشی

- پردازش تصویر چند فریمی (HDR با AI)

- تشخیص صدا و زبان طبیعی پیشرفته (مثل دستیارهای صوتی هوشمندتر)

- دستگاه‌های شاخص: سامسونگ گلکسی S24 ، شیائومی ۱۴ ، OnePlus 12

سامسونگ گلکسی S24

OnePlus 12

Gen 1 و Snapdragon 7 Gen 3,6 (تراشه‌های میان‌رده و اقتصادی)

- تمرکز: هوش مصنوعی در دستگاه‌های مقرون‌به‌صرفه

- ویژگی‌ها:

- پردازش تصویر مبتنی بر AI (مثل Portrait Mode)

- بهینه‌سازی گیمینگ با یادگیری ماشین

Snapdragon 8s Gen 3 (نسخه سبک‌تر پرچمدار)

- هدف: ارائه قابلیت‌های هوش مصنوعی پرچمدار با قیمت پایین‌تر

- تفاوت با ۸ : در Gen 3 قدرت NPU کمی کاهش یافته، اما همچنان از مدل‌های محلی تا ۱۰ میلیارد پارامتر پشتیبانی می‌کند.

مقایسه با رقبا

تراشه	قدرت NPU (TOPS)	کاربرد اصلی	رقبای مستقیم
Snapdragon X Elite	45 TOPS	AI لپ‌تاپ‌های	Apple M4, Intel Core Ultra
Snapdragon 8 Gen 3	~50 TOPS	گوشی‌های هوشمند پرچمدار	Apple A17 Pro, Tensor G3
Snapdragon 7 Gen 3	~20 TOPS	گوشی‌های میان‌رده	Dimensity 7200, Exynos 1380

کاربردهای عملی هوش مصنوعی در Snapdragon

مدل‌های زبانی محلی (LLM): اجرای ChatGPT-like models بدون نیاز به اتصال به اینترنت.

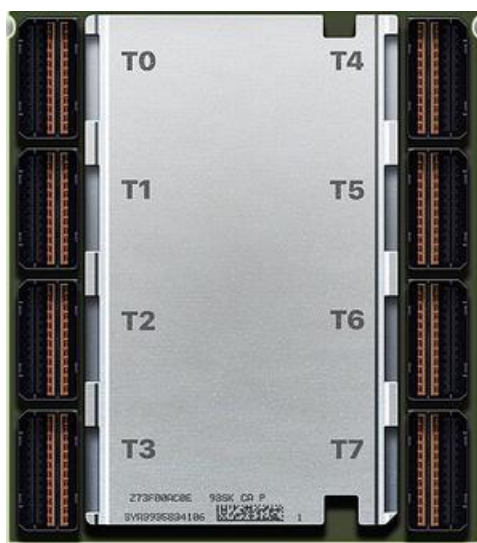
عکاسی هوشمند (AI): بهبود عکس‌ها با حذف نویز، سوپررزولوشن.

رابط کاربری هوشمند: تشخیص صدا، ترجمه همزمان و پیش‌بینی متن.

گیمینگ هوشمند: افزایش نرخ فریم و کاهش تاخیر با یادگیری ماشین.

تراشه‌های Snapdragon، به‌ویژه X Elite8 و Gen 3 کوالکام را به یکی از پیشگامان هوش مصنوعی در لبه (Edge AI) تبدیل کرده‌اند. اگر به دنبال دستگاهی با قابلیت‌های هوش مصنوعی بدون وابستگی به ابر هستید، محصولات مجهز به این تراشه‌ها گزینه‌های عالی هستند.

۸. IBM با پردازنده‌های Power10 و شتاب‌دهنده‌های AI

- برای کاربردهای هوش مصنوعی در سازمان‌های بزرگ و ابررایانه‌ها.

۹. شرکت‌های نوظهور و تخصصی:

- Cerebras Systems (با تراشه‌های عظیم Wafer-Scale برای هوش مصنوعی)

- Graphcore (تراشه‌های IPU برای هوش مصنوعی)

- SambaNova Systems (پلتفرم‌های هوش مصنوعی مبتنی بر تراشه‌های سفارشی)

خلاصه:

- NVIDIA و AMD دو غول اصلی در تولید GPUهای عمومی و هوش مصنوعی هستند.

- Google (TPU) و Amazon (Trainium/Inferentia) تراشه‌های تخصصی برای ابرهای خود دارند.

- Intel و Qualcomm نیز در حال رقابت برای حضور پررنگ‌تر در بازار هستند.

- شرکت‌های نوپایی مانند Cerebras و Graphcore نیز فناوری‌های نوینی ارائه می‌دهند.